

Voorstel governance Agrarische Tafel

Van: werkgroep

Aan: Agrarische Tafel

1. Inleiding

De Agrarische Tafel heeft eind 2018 een advies opgesteld waarin zij aanbevelingen doet met betrekking tot de schadeafhandeling, de versterkingsoperatie en het toekomstperspectief vanuit het oogpunt van de agrarische sector. Het Rijk en de Regio (provincie en de aardbevingsgemeenten) hebben met interesse en waardering kennisgenomen van deze aanbevelingen.

De aardbevingsproblematiek raakt de agrariërs op een andere wijze dan veel andere huiseigenaren. Naast hun woning staat ook hun bedrijf onder druk door de aardbevingsproblematiek. De agrarische panden zijn daarnaast niet zelden onderdeel van het Gronings cultureel erfgoed en soms al meerdere generaties in bezit van dezelfde familie. Deze factoren vragen om bijzondere en samenhangende aandacht voor de problematiek van de agrarische sector, bij de aanpak van schade en versterking en bij het toekomstperspectief voor alle bewoners van het aardbevingsgebied.

In het aanbevelingendocument uit december 2018 wordt een structuur met drie lagen beschreven; het Agroloket, het Agroteam en de Agrarische Tafel. Hierover is in de werkgroep van 15 mei en met het agrarische deel van de Agrarische Tafel op 4 juni gesproken en de vertaling hiervan is terechtgekomen in dit voorstel.

Op 24 april jl. heeft de Agrarische Tafel een werkgroep, de zogeheten 'koplopersgroep', gevraagd om een voorstel op te stellen hoe de structuur eruit zou kunnen zien. Daarnaast is afgesproken om via pilots te bezien hoe e.e.a. kan gaan werken in een uiteindelijke situatie waarin schade en versterken wordt ondergebracht in een ZBO (zelfstandig bestuursorgaan). Onderstaand voorstel wordt besproken tijdens de Agrarische Tafel van 14 juni a.s.

De volgende uitgangspunten worden gehanteerd:

- A. Veel agrariërs hebben te maken met complexe uitvoeringsdossiers op het gebied van schade, versterken en het versterken van perspectief. Dit vergt een maatwerkoperatie, waarbij gekozen wordt voor een 1-loket benadering.
- B. Deskundigheid voor het oplossen van zowel individuele als generieke problemen rondom schade, versterking en perspectief wordt bij elkaar gebracht. Het gaat hierbij ook om het samenhangend en gefocust inzetten van agrarische expertise.
- C. De verantwoordelijkheid om besluiten te nemen over schade, versterken en perspectief blijft liggen bij de huidige instanties c.q. komt te liggen bij het nieuwe ZBO, dat zich richt op schade en versterken.

2. Governance Agrarische Tafel

Voor de toekomstige structuur heeft de Agrotafel in december 2018 de volgende aanbeveling gedaan:

“Om goed invulling te kunnen geven aan de behartiging van de belangen van de sector binnen het mijnbouwdossier stelt de Tafel een structuur in 3 lagen voor.

In deze structuur kunnen individuele boeren met schade voor kennis, advies en begeleiding terecht bij een **Agroloket**, waar zij kunnen worden geholpen door één procesbegeleider. In dit Agroloket werken, achter de schermen, verschillende organisaties en overheden samen om tot een bevredigende oplossing te komen voor individuele gevallen.

Voor zaken die niet op individueel niveau kunnen worden opgelost of die van terugkerende aard zijn, wordt een **Agroteam** in het leven geroepen. In het Agroteam zitten vertegenwoordigers van de

verschillende organisaties en overheden die op regelmatige basis overleggen op ambtelijk niveau. Hier wordt nagedacht over zaken als regelingen, benodigde kaders en programma's.

Dit Agroteam is tegelijk ook ondersteunend aan de **Agrarische Tafel**, waarin zaken waar nodig bestuurlijk/ hoog ambtelijk kunnen worden besproken. Ook kan de Agrarische tafel aan het Agroteam vragen om voorstellen voor nieuw beleid of wijzigingen in de bestuursstructuur nader uit te werken.

Zowel voor het Agroloket als voor het Agroteam geldt dat er binnen de organisaties voldoende mandaat gegeven moet worden aan de vertegenwoordigers om samen te kunnen werken aan integrale oplossingen.

Hieronder is deze structuur vanuit de drie A's verder uitgewerkt. Belangrijk hierbij is om een onderscheid te maken tussen de functie en de samenstelling van het Agroloket, Agroteam en Agrotafel.

	Functie	Samenstelling
INDIVIDUELE AGRARIER	<ul style="list-style-type: none"> - Brengt een casus in bij het loket en bepaalt zelf waarvoor wel en geen ondersteuning wordt gevraagd. De agrariër kan de voortgang van zijn zaak digitaal volgen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Aan de telefoon zijn dagelijks mensen beschikbaar met een agrarische achtergrond waarmee agrariërs kunnen communiceren over hun problemen. Dit ontlast de casemanager. Van de gesprekken wordt een protocol opgemaakt en aan de betreffende casemanager gezonden.
AGROLOKET	<ul style="list-style-type: none"> - Hier wordt de melding vastgelegd. - Er wordt een casemanager aangewezen en deze inventariseert de schade en maakt gezamenlijk een rapport op met de agrariër waarin wordt vastgelegd welk type schade op het bedrijf voorkomt en welke vragen/wensen er gaande zijn op het gebied van versterken en perspectief. - De casemanager doet de intake en bundelt expertise rondom een individueel geval (1-loket-gedachte). - Lichtere schade- en versterkingsgevallen worden in het loket binnen 4-6 weken afgehandeld, bijvoorbeeld via de 'aannemersvariant'. Hiermee ontstaat voor deze gevallen een versnelling in de uitvoering. - Complexe en zware gevallen kunnen door de casemanager voor advies worden voorgelegd aan het Agroteam. - De casemanager monitort de voortgang en afwikkeling van individuele zaken (waar al dan niet het Agroteam over adviseert) en informeert op reguliere basis de Agrotafel. 	<ul style="list-style-type: none"> - De casemanager spreekt de taal van de agrariërs, is proactief en afkomstig van TCMG/NPG en t.z.t. het nieuwe ZBO. - Er wordt een speciaal team van casemanagers samengesteld, welke affiniteit heeft met de agrarische sector. - Om te beginnen kunnen agrarische casemanagers, welke nu reeds bij TCMG en NCG werken, worden ingezet bij de pilots en later in de definitieve agro structuur. - De casemanager betreft de uitvoerende instanties, zoals NCG, TCMG en -indien relevant- ook NPG, gemeente of provincie. - Uiterlijk binnen 6 weken volgt een reactie van de casemanager richting indiener (gedupeerde agrariër).
AGROTEAM	<ul style="list-style-type: none"> - Signaleert en adviseert gevraagd en ongevraagd de Agrarische Tafel over knelpunten m.b.t. generieke uitvoeringsbeleid, instrumenten en regelingen; bovengenoemde knelpunten komen binnen via het Agroloket en de casemanager. - Het Agroteam kan op verzoek van de casemanager het TCMG/NCG (en later ZBO) en het NPG adviseren over de 	<ul style="list-style-type: none"> - Het Agroteam is een expertteam en wordt samengesteld uit de vaste agrovertegenwoordigers van TCMG, NCG en NPG en diverse experts vanuit de agrarische sector. - In het Agroteam kunnen ook experts uit de bouwsector of uit andere expertisevelden zitten. - Zeker wanneer het Agroteam ook als externe expertgroep voor de TCMG en NCG een belangrijke rol vervult bij de TCMG/NCG

	oplossing van complexe en zware schades en versterkingsgevallen.	besluitvorming moet nader bekeken worden aan welke eisen voldaan moet worden.
AGROTAFEL	<ul style="list-style-type: none"> - Betreft het bestuurlijk platform voor agrokwesties gericht op het vergroten van de kwaliteit van de afwikkeling van herstel van schade, versterking en het perspectief van de landbouwsector, passend binnen de uitgangspunten van het NPG. - Signaleert en adviseert gevraagd en ongevraagd de opdrachtgevers van de NCG, TCMG en NPG over agrokwesties. Dat gaat niet over individuele gevallen. - Adviseren over een programmatische aanpak, vergelijkbaar met de aanpak zoals die voor de zorg en het onderwijs is uitgewerkt. Ervaring vanuit onderwijs en zorg leert bovendien dat een dergelijk programma voor schade en versterking uiteindelijk ook input levert voor het toekomstbeeld en voor projecten in het NPG. - Heeft zicht op voortgang en adviseert daarover de opdrachtgevers. 	<ul style="list-style-type: none"> - Naast de bestuurders uit de agrarische sector zitten de gemeenten en de provincie (cfm zorg en erfgoed) aan tafel en is het Rijk (EZK) hoog ambtelijk vertegenwoordigd. - De vertegenwoordiger van de landbouw in het Bestuur van het NPG zit ook aan de Agrarische Tafel. - Ook is het Gasberaad en de Groninger Bodembeweging vertegenwoordigd. - Er zal sprake zijn van een evenwichtige vertegenwoordiging van de agrarische sector in het bestuur. - De Agrarische Tafel komt in het begin iedere maand bijeen en daarna iedere twee maanden. Zodra de schadeafhandeling, versterkingsoperatie en toekomstperspectief flink de gang erin heeft kan de vergaderfrequentie worden verminderd.

De Agrarische Tafel heeft in december 2018 voor schadeafwikkeling en versterking voor alle dossiers aanbevolen dat de afwikkelingstijd wordt verkort. In het bijzonder moeten de agrarische schadedossiers met de langste looptijd, waarbij ook de bedrijfsvoering onder druk staat, op korte termijn losgetrokken worden. Het liefst volgens de reguliere procedure. Echter, wanneer te voorzien is dat deze dossiers niet in het eerste halfjaar van 2019 afgerond kunnen worden, beveelt de Agrarische Tafel een snellere en kordate aanpak voor deze gevallen aan”.

Inmiddels is meer dan duidelijk dat we helaas in deze situatie zijn beland. Vandaar dat we voor de agrarische sector nu snellere, onorthodoxe en kordate wegen willen bewandelen waarmee in hoog tempo het grote stuwmeer weggewerkt wordt. Het Agroloket (TCMG en NCG) zal hiertoe door het Rijk van een effectief mandaat voorzien moeten worden. We gaan er vanuit dat bij deze nu noodzakelijke wegen een individueel adviserende rol van het Agroteam niet aan de orde is.

3. Nadere uitwerking

Op de lange termijn is afgesproken dat de activiteiten van TCMG en NCG worden ondergebracht in één zelfstandig bestuursorgaan (ZBO). Voor de agrarische sector kan worden overwogen om bovenstaande kaders vast te leggen in een convenant.

Door Agroloket en Agroteam nu eerst in te richten als een voorloper van de toekomstige situatie, door de uitvoering van enkele pilots, kan in de agrarische sector vast een begin gemaakt worden met het integraal oplossen van complexe en zware zaken

